

DIANA WYNNE JONES

LEIJUVA LINNA

Suomentanut VILLE VIITANEN

HOWLIN MAAILMA

Liikkuva linna

Leijuva linna

Rönsyilevä talo

DIANA WYNNE JONES

LEIJUVA LINNA

Suomentanut

Ville Viitanen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ · HELSINKI

Ensimmäinen painos

Englanninkielinen alkuteos

CASTLE IN THE AIR

Copyright © *Diana Wynne Jones*, 1990

Suomenkielinen laitos © *Ville Viitanen* ja WSOY 2026

Werner Söderström Osakeyhtiö

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Suomennoksen ensimmäinen laitos ilmestynyt 2006

Tarkistettu suomennos

ISBN 978-951-0-52529-6

PAINETTU EU:SSA

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@wsoy.fi

OMISTETTU FRANCESCALE

SISÄLLYS

ENSIMMÄINEN LUKU	9
<i>jossa Abdulla ostaa maton</i>	
TOINEN LUKU.....	23
<i>jossa Abdullaa luullaan nuoreksi naiseksi</i>	
KOLMAS LUKU	33
<i>jossa Kuunsirpinkukalle selviää useita tärkeitä asioita</i>	
NELJÄS LUKU.....	45
<i>joka käsittelee avioliittoa ja ennustusta</i>	
VIIDES LUKU	60
<i>jossa selviää, millä tavoin Kuunsirpinkukan isä halusi nostaa Abdullan kaikkien muiden miesten yläpuolelle</i>	
KUUDES LUKU	73
<i>jossa Abdulla joutuu ojasta allikkoon</i>	
SEITSEMÄS LUKU	85
<i>joka esittelee pullon hengen</i>	
KAHDEKSAS LUKU	95
<i>jossa Abdullan unelmat toteutuvat yksi toisensa jälkeen</i>	
YHDEKSÄS LUKU	105
<i>jossa Abdulla kohtaa vanhan sotilaan</i>	
KYMMENES LUKU	114
<i>joka kertoo väkivallasta ja verenvuodattuksesta</i>	

YHDESTOISTA LUKU	126
<i>jossa villieläin pakottaa Abdullan tuhlaamaan toivomuksen</i>	
KAHDESTOISTA LUKU	137
<i>jossa lain pitkä koura tavoittaa Abdullan ja sotilaan</i>	
KOLMASTOISTA LUKU	148
<i>jossa Abdulla uhmaa kohtaloa</i>	
NELJÄSTOISTA LUKU	158
<i>jossa kerrotaan, kuinka taikamatto palasi</i>	
VIIDESTOISTA LUKU	170
<i>jossa matkalaiset saapuvat Kingsburyyn</i>	
KUUDESTOISTA LUKU	184
<i>jossa Mustalle ja Hulivilille tapahtuu outoja asioita</i>	
SEITSEMÄSTOISTA LUKU	198
<i>jossa Abdulla pääsee lopulta pilvilinnaansa</i>	
KAHDEKSASTOISTA LUKU	212
<i>jossa on runsaasti prinsessoja</i>	
YHDEKSÄSTOISTA LUKU	224
<i>jossa kokki, sotilas ja mattokauppias nimeävät hintansa</i>	
KAHDESKYMMENES LUKU	242
<i>jossa erään džinnin elämä löydetään ja piilotetaan uudelleen</i>	
KAHDESKYMMENESENSIMMÄINEN LUKU	256
<i>jossa leijuva linna palaa maan pinnalle</i>	

ENSIMMÄINEN LUKU

jossa Abdulla ostaa maton

Kaukana Ingaryn valtakunnan eteläpuolella Rašputin sulttaanikunnan kaupungissa nimeltä Zanzib eli nuori mattokauppias nimeltä Abdulla. Hän ei ollut erityisen rikas ollakseen kauppias. Hänen isänsä oli pettynyt häneen ja jättänyt hänelle perinnöksi vain juuri sen verran rahaa, että hän oli voinut ostaa vaatimattoman kojun basaarin luoteiskulmalta ja täyttää kojunsa kauppatavaralla. Loput isän rahoista ja basaarin keskustassa sijaitseva suuri mattokauppa olivat jääneet isän ensimmäisen vaimon sukulaisille.

Abdullalle ei ollut kerrottu, miksi hänen isänsä oli pettynyt häneen. Se liittyi jollain tavalla hänen synnyinpäivänään tehtyyn ennustukseen. Abdulla ei ollut kuitenkaan vaivautunut ottamaan asiasta sen tarkemmin selvää. Sen sijaan hän oli pienestä pitäen rakennellut siitä haaveita. Päiväunissaan hän oli todellisuudessa mahtavan ruhtinaan kadonnut poika, mikä tietenkin tarkoitti, että hänen isänsä ei ollut hänen oikea isänsä. Abdulla siis eli pilvilinnoissa, mutta hän kyllä tiesi sen itsekkin. Kaikki sanoivat, että hän oli perinyt isänsä piirteet. Peiliin katsoessaan hän näki kiistattoman komeat kaidat haukankasvot, jotka muistuttivat hänen isästään nuorena maalattua muotokuvaa – tietenkin sillä poikkeuksella, että siinä missä hänen isällään oli ollut tuuheat viikset, hän joutui vielä sukimaan kuusi surkeaa

haiventaan samaan kimppuun ja toivomaan, että ne saisivat pian seuraa.

Kaikki sanoivat myös, että hän oli – valitettavasti – perinyt luonteensa äidiltään, isänsä toiselta vaimolta. Hänen äitinsä oli ollut haaveiluun taipuvainen ja arka nainen, johon kaikki olivat pettyneet syvästi. Se ei vaivannut Abdullaa sanottavasti. Mattokauppiaan elämässä tulee harvoin tarvinneeksi rohkeutta, ja hän oli muutenkin verrattain tyytyväinen osaansa. Hänen ostamansa koju oli toki pieni, mutta sen sijainti oli osoittautunut varsin oivalliseksi. Se oli melko lähellä läntisiä kaupunginosia, joissa rikkaat asuivat suurissa, puutarhojen ympäröimissä taloissaan. Ja mikä parasta, koju oli sellaisessa kohdassa basaa-ria, että kaikki pohjoisen aavikolta Zanzibiin saapuvat matonkutojat osuivat ensimmäiseksi juuri Abdullan luo. Sekä rikkaat että matonkutojat olivat yleensä matkalla basaarin keskustan suuriin kauppoihin, mutta yllättävän monet heistä olivat valmiita pysähtymään nuoren mattokauppiaan kojulle, jos hän tukki heidän tiensä ja tarjosi heille ylitsepursuavan kohteliaasti edullisia kauppvoja ja lupasi erikoisalennuksia.

Niinpä Abdulla onnistui tämän tästä ostamaan laadukkaita kaimmat matot ennen kuin kukaan muu ehti nähdä niitä ja tekemään myös hyvät rahat myydessään ostoksensa eteenpäin. Ostamisen ja myymisen lomassa hän istui kojussaan ja jatkoi tyytyväisenä unelmointiaan. Hänen elämänsä olisi ollut varsin huoletonta, elleivät hänen isänsä ensimmäisen vaimon sukulaiset olisi käyneet kerran kuukaudessa hänen luonaan päivittelemässä hänen kelvottomuuttaan.

»Ethän sinä edes pane voittojasi säästöön!» sanoi Abdullan isän ensimmäisen vaimon veljen poika Hakim (jota Abdulla inhosi) eräänä kohtalokkaana päivänä.

Abdulla selitti, että kun hänelle jäi voittoa, hänellä oli tapana käyttää rahat parempaan mattoon. Vaikka hänen rahansa olivatkin kiinni matoissa, hänen kauppatavaransa oli päivä päivältä laadukkaampaa. Hän yritti myös selittää isänsä sukulaisille, ettei tarvinnut enempää rahaa, koska ei ollut naimisissa.

»Et ole vielä, mutta pitäisi kyllä olla!» huusi Abdullan isän ensimmäisen vaimon sisar Fatima (jota Abdulla inhosi vielä enemmän). »Olen sanonut sen aiemmin ja sanon sen vielä kerran – sinunlaisellasi nuorella miehellä pitäisi olla jo vähintään kaksi vaimoa!» Eikä Fatima tyytynyt siihen vaan jatkoi julistamalla että alkaisi nyt toden teolla etsiä Abdullalle vaimoja. Pelkkä ajatuskin pani Abdullan polvet tuti-semaan.

»Ja mitä suuremmaksi varastosi arvo nousee, sitä todennäköisempää on, että sinut ryöstetään, ja sitä enemmän häviät, jos kojusi syttyy tuleen – oletko tullut ajatelleeksi sitä?» väkäksi Abdullan isän ensimmäisen vaimon sedän poika Assif (mies, jota Abdulla inhosi enemmän kuin kahta edellä mainittua yhteensä).

Abdulla vakuutti Assifille että nukkui aina yönsä kojussa ja oli hyvin varovainen käsitellessään lamppuja. Sen kuullessaan hänen isänsä ensimmäisen vaimon sukulaiset – kaikki kolme – pudistivat päätään, maiskauttelivat paheksuvasti suutaan ja lähtivät. Tavallisesti tämä tarkoitti, että he jättäisivät Abdullan rauhaan vähintään kuukaudeksi. Abdulla huokaisi helpotuksesta ja uppoutui taas päiväuniinsa.

Hänen haaveensa olivat ehtineet kehittyä erittäin yksityiskohtaisiksi. Niissä Abdullan isä oli mahtava ruhtinas, joka asui niin kaukana idässä, ettei hänen maataan tunnettu

Zanzibissa. Abdulla oli kuitenkin joutunut jättämään kotinsa kaksivuotiaana, kun häikäilemätön rosvo nimeltä Kabul Akba oli siepannut hänet. Kabul Akballa oli haaskalinnun nokkaa muistuttava koukkunenä ja kultainen rengas toisessa sieraimessa. Hänellä oli hopeisin upotuksin koristettu pistooli, jolla hän uhkaili Abdullaa, ja hänen turbaanissaan oli verikivi, joka tuntui antavan hänelle yli-inhimilliset voimat. Abdulla oli pelännyt Akbaa niin paljon että oli paennut aavikolle, mistä mies jota hän nyt kutsui isäkseen oli löytänyt hänet. Päiväuni ei ottanut huomioon sitä, että Abdullan isä ei ollut eläessään käynyt aavikolla – isällä olikin ollut tapana sanoa, että ihmiset jotka uskaltautuivat Zanzibin ulkopuolelle olivat hulluja. Siitä huolimatta Abdulla osasi kuvitella jokaisen askeleen painajaismaisesta patikka-matkasta, jonka oli joutunut taittamaan janoissaan ja jalat verillä ennen kuin laupias mattokauppias oli löytänyt hänet. Hän osasi kuvitella yhtä yksityiskohtaisesti myös palatsin, josta hänet oli lapsena siepattu – sen pylväiden reunustaman valtaistuinsalin ja vihreät porfyyrilattiat, naisten asuintilat ja keittiöt, joka paikasta huokuvan ylellisyyden. Palatsin katolla oli seitsemän kupolia, joista jokainen oli katettu lehtikullalla.

Viime aikoina päiväunet olivat kuitenkin keskittyneet prinsessaan, jolle Abdulla oli kihlattu heti syntymänsä jälkeen. Prinsessa oli yhtä jalosukuinen kuin Abdulla, ja hän oli Abdullan poissa ollessa kasvanut sanoin kuvaamattoman kauniiksi neidoksi, jolla oli virheettömät kasvonpiirteet sekä valtavat ja utuiset tummat silmät. Prinsessa eli palatsissa, joka oli yhtä ylellinen kuin Abdullan palatsi. Sen sisäänkäynnille kuljettiin pitkin taivaallisen kauniiden veistosten reunustamaa ajotietä, ja pääovea edelsi seitsemän

marmorista sisäpihaa, joista jokaisen keskellä oli edeltäjänsä häikäisevämpi suihkulähde – ensimmäinen oli krysoliittia ja viimeinen smaragdeilla koristettua platinaa.

Tällä kertaa Abdulla kuitenkin totesi, että palatsi ei tyydyttänyt häntä. Sama tunne valtasi hänet usein nimenomaan sen jälkeen, kun hänen isänsä ensimmäisen vaimon sukulaiset olivat vierailleet hänen luonaan. Hänen mieleensä juolahti, että hyvään palatsiin kuului luonnollisena osana upea puutarha. Abdulla piti kovasti puutarhoista vaikkei oikeastaan tiennyt niistä kovin paljon. Hänen tietämyksensä perustui lähinnä Zanzibin yleisiin puistoihin, joissa ruoho oli yleensä tallaantunutta ja kukat olivat harvassa. Silloin tällöin hän vietti lounastaukonsa puistossa, jos hänellä sattui olemaan varaa palkata Jamal vahtimaan kojuaan. Jamal oli yksisilmäinen mies, joka myi paistettua mustekalaa ja muita herkkuja Abdullan kojun vieressä ja suostui joskus muutama ropoa vastaan sitomaan koiransa Abdullan kojun eteen. Abdulla tiesi kyllä hyvin, ettei hänestä ollut suunnittelemaan oikeaa puutarhaa, mutta kun vaihtoehtona oli Fatiman hänelle valitsemien vaimojen ajatteleminen, hän oli pian kaukana prinsessansa puutarhassa, keskellä huojuvien palmujen reunustamia tuoksuvia käytäviä.

Tai ei aivan. Ennen kuin hän ehti kunnolla perille, hän huomasi edessään pitkän, epäsiistin miehen, jolla oli käsissään nukkavierun näköinen matto.

»Te kai ostate mattoja myyntiin, mahtavan talon perillinen?» muukalainen kysyi ja kumarsi kuin ohimennen.

Mies käyttäytyi pöyristyttävän töykeästi ollakseen hieromassa kauppoja, sillä Zanzibissa ostajat ja myyjät puhuttelivat toisiaan äärimmäisen kohteliaasti ja kaunopuheisesti.

Abdulla oli muutenkin käärmeissään, sillä tosielämän tylyn keskeytyksen takia hänen unelmiensa puutarha hajosi väijäämättä olemattomiin. Hän vastasi ynseästi: »Ette erehdy, oi aavikon kuningas. Haluatteko vaihtaa tavaraa tämän kurjan kauppiaan kanssa?»

»En, vaan minulla on teille myytävää, oi räsymattojen ruhtinas», muukalainen korjasi.

Räsymattojen! Abdulla ajatteli. Se oli loukkaus. Abdullan edessä näytteillä oli harvinainen kukka-aiheella koristettu matto, joka oli peräisin Ingarysta – tai Otšinstanista, kuten Zanzibissa sanottiin – ja sisällä kojussa oli ainakin yksi inhi-colainen ja yksi farqtanilainen matto, jotka jopa itse sulttaani olisi kelpuuttanut johonkin palatsinsa vähäpätöisemmistä huoneista. Abdulla ei tietenkään voinut sanoa niin. Zanzibin tavat kielsivät ankarasti itsekehun. Sen sijaan hän kumarsi viileästi.

»En pidä täysin poisluettuna sitä mahdollisuutta, etteikö etsimänne löytyisi kurjasta ja likaisesta kojustani, oi hiekaerämaan helmi», hän sanoi ja mulkaisi paheksuvasti muukalaisen likaista aavikkokaapua, tämän nenästä töröttävää ruostunutta korua ja repaleista päähinettä.

»Likainen on lievästi sanottu, lattiarättien laupias vanhuuden turva», muukalainen totesi. Hän heilautti nuk-kavierun mattonsa reunaa kohti Jamalia, joka käristi juuri mustekalaa ja erottui vain puolittain sinisen, kalanhajuisen savupilven keskeltä. »Eikö kunnioitettavan naapurinne liiketoiminta lisää kauppatavaraanne oman vivahteensa?» hän kysyi. »Etten sanoisi jopa pinttyneen merenelävän tuoksun.»

Tyynen pintansa alla Abdulla kiehui raivosta. Hän hie-roi kämmeniään alamaisesti yhteen, jottei olisi paljastanut

suuttumustaan. Ei asiakkaan kuulunut ottaa tällaisia asioita puheeksi. Katsellessaan muukalaisen käsissä olevaa tunkkaisen väristä, kulunutta mattoa hän ajatteli, että pieni mustekalan häivähdys olisi luultavasti vain hyväksi mokomalle rievulle.

»Nöyrin palvelijanne toki hajustaa kojunsa sisuksen huolellisesti ja parfyymeja säästämättä, oi viisas vieraani», hän sanoi. »Toivon, että arvon ruhtinaan hajuaistin hämmästyttävä herkkyyks ei kuitenkaan estä häntä esittelemästä tavaransa tälle köyhälle kauppiaalle.»

»Ei tietenkään, oi sillipurkkiin sulloutunut ruusu», muukalainen vastasi. »Miksi muuten seisoisin tässä?»

Abdulla avasi vastentahtoisesti kojunsa oviverhon ja viittasi miestä astumaan sisään. Sisällä hän käänsi teltan kattoa tukevasta seipästä riippuvan lampun liekkiä isommalle mutta päätti hetken nuuhkittuaan ettei tuhlaisi suitsuketta tähän asiakkaaseen. Edellispäivän jäljiltä jäänyt tuoksu oli vielä riittävän voimakas. »Millä aarteilla aiotte sokaista arvottomat silmäni?» hän kysyi epäilevästi.

»Tällä, oi rihkaman ruhtinas!» mies sanoi ja heilautti tottuneesti kättään niin, että matto rullautui auki keskelle lattiaa.

Myös Abdulla osasi saman tempun. Mattokauppias tuntee mattokauppiiaan mekut. Hän ei ollut millänsäkään. Hän piilotti kädet hihoihinsa muodollisen nöyristelevästi ja tarkasteli mattoa. Se ei ollut kovin suuri. Levitettynä se näytti vielä nukkavierummalta kuin hän oli ajatellut. Kuviointi tosin oli varsin epätavallinen – tai olisi ollut, mutta se oli kulunut käytössä lähes olemattomiin. Matonraato oli likainen, ja sen reunat olivat rispaantuneet.

»Erinomaisen koristeellinen yksilö, mutta valitettavasti tämä köyhä kaupppamies voi venyä maksamaan siitä vain kolme kuparikolikkoa», Abdulla totesi. »Parempaan ei kuihtunut kukkaroni pysty. Elämme kovia aikoja, oi kamelikaravaanin kapteeni. Tyydyttääkö tarjoukseni millään muotoa?»

»Saatte maksaa siitä VIISISATAA», muukalainen sanoi.

»Mitä?» Abdulla huudahti.

»Kultakolikkoa», muukalainen lisäsi.

»Kaikkien aavikkorosvojen kuningas laskee varmasti leikkiä?» Abdulla sanoi. »Tai kenties hän tahtoo nyt todettuaan, että kojustani puuttuu kaikkea muuta paitsi mustekalan hajua, siirtyä asioimaan varakkaamman kauppiaan kanssa?»

»Enpä oikeastaan», muukalainen sanoi. »Vaikka lähden kyllä, jos ette ole kiinnostunut, oi silakoiden seinänaapuri. Tämä on tietenkin lumottu matto.»

Siinä ei ollut mitään ennenkuulumatonta. Abdulla kumarsi kädet yhä puuskassa. »Mattojen piilevät kyvyt ovat moninaiset», hän sanoi. »Minkä erityisominaisuuden aavikon runoilija on havainnut tällä matolla olevan? Toivottaako se isäntänsä tervetulleeksi telttaan? Tuoko se rauhan taloon? Tai kenties se kestää kulumatta vuodesta toiseen?» Abdulla sanoi ja tönäisi vihjaavasti kulunutta reunaa varpaallaan,

»Se lentää», muukalainen sanoi. »Se lentää sinne, minne sen omistaja käskää, oi vähä-älyisistä vähäisin.»

Abdulla nosti katseensa matosta miehen synkkiin kasvoihin, joihin aavikko oli uurtanut syviä juonteita. Pilkalinen irvistys syvensi juonteita entisestään. Abdulla totesi, että piti muukalaisesta lähestulkoon yhtä vähän kuin isänsä ensimmäisen vaimon sedän pojasta. »Teidän täytyy vakuuttaa tämä vähäuskoinen väittämänne todenmukaisuudesta»,

hän sanoi. »Jos esittelette maton kykyjä tyydyttävällä tavalla, oi suuri pajunköyden punoja, niin voimme keskustella hinnasta.»

»Sehän onnistuu», pitkä mies sanoi ja astui matolle.

Samalla ulkona alkoi kauhea metakka. Siinä ei ollut mitään epätavallista. Luultavasti katupojat vain yrittivät varastaa mustekalaa viereisestä kojusta. Oli miten oli, Jamalín koirá puhkesi haukkumaan, useat ihmiset Jamalín mukaan lukien alkoivat karjua, ja molemmat äänet hukkuivat lähes kokonaan paistinpannujen kolinaan ja kiehuvan rasvan kihiniään.

Epärehellisyys oli Zanzibissa elämäntapa. Abdulla ei antanut huomionsa hairahtua hetkeksikään muukalaisesta ja tämän matosta. Oli varsin mahdollista, että mies oli lahjonut Jamalín harhauttamaan Abdullaa. Muukalainen oli maininnut Jamalín monta kertaa ikään kuin olisi ajatellut tätä paljonkin. Abdulla piti silmänsä tiukasti pitkässä hahmossa ja etenkin tämän likaisissa jaloissa, jotka olivat asettuneet maton päälle. Hän jätti vielä yhden silmänurkan vapaaksi voidakseen tarkkailla miehen kasvoja ja näki, kuinka tämän huulet liikkuivat. Hänen valppaat korvansa jopa kuulivat sanat »kaksi vaaksaa ylöspäin» naapurista kantautuvasta melusta huolimatta. Hän katsoi vieläkin tarkkaavaisemmin, kun matto nousi pehmeästi lattiasta ja jäi leijumaan jotakuinkin hänen polviensa tasolle, niin että muukalaisen repaleinen päähine lähes hipoi kojun kattoa. Abdulla etsi tukikeppejä maton alta. Hän tarkisti huolellisesti, ettei kattoon ollut kiinnitetty huomaamattomia lankoja. Hän tarttui lamppuun ja kallisteli sitä puolelta toiselle, niin että valo leikki niin maton yläpuolella kuin sen alapuolella.

Abdullan tarkastellessa mattoa muukalainen seisoi paikallaan kädet puuskassa ja sama pilkallinen irvistys kasvoilla. »Mitä minä sanoin?» mies sanoi. »Seisonko minä tyhjän päällä vai enkö seiso? Vakuuttaako esitykseni epäilijöistä epätoivoisimman?» Oikeastaan hänen täytyi huutaa. Naapurista kantautuva melu oli yhä korviahuumaava.

Abdulla joutui myöntämään, että matto todella vaikutti leijuvan ilmassa ja ettei sitä ollut tuettu millään tavalla – ainakaan niin, että hän olisi sen huomannut. »Ei aivan», hän huusi. »Esitys jatkokoon siten, että te laskeudutte matolta ja minä astun tilallenne.»

Mies kurtisti kulmiaan. »Miksi niin? Mitä muut aistinne voivat lisätä silmienne antamaan todistukseen, oi vähäuskoisten vääpeli?»

»Kyseessä saattaa olla yhden miehen matto», Abdulla mylvi. »Monet koiratkin tottelevat vain isäntäänsä.» Jamalin koira jatkoi mekastustaan kojun ulkopuolella, joten ajatus ei ollut mitenkään kaukaa haettu. Jamalin koira puri kaikkia, jotka koskivat siihen, paitsi Jamalia itseään.

Muukalainen huokaisi. »Alas», hän sanoi, ja matto laskeutui hitaasti lattialle. Muukalainen astui pois sen päältä ja viittasi Abdullaa sen suuntaan. »Se on vapaa kokeiltavaksenne, oi oveluuden moniottelija.»

Abdulla astui innoissaan keskelle mattoa. »Kaksi vaaksaa ylöspäin», hän sanoi – tai oikeastaan huusi. Äänistä päätellen kaupungin kaartin konstaapelit saapuivat juuri Jamalin kojulle. He kalistelivat aseitaan ja vaativat kovaan ääneen kaikkia selittämään, mitä oli tekeillä.

Matto totteli Abdullaa. Se nousi pehmeästi mutta ripeästi, niin että Abdullan vatsa tuntui jäävän lattialle.

Abdulla laskeutui istumaan – tai oikeastaan pyllähti takamukselleen. Matolla oli oikein mukava istua. Se tuntui piukalta riippumatolta. »Tämä valitettavan vähä-älyinen alamaiseen alkaa vähitellen vakuuttua», hän tunnusti muukalaiselle. »Paljonko tahdoittekaan, oi avokätisyyden arkkienkeli? Kuulinko kaksisataa hopearahaa?»

»Viisisataa kultarahaa», muukalainen sanoi. »Käskekää mattoa laskeutumaan, niin voimme keskustella asiasta.»

Abdulla sanoi matolle: »Alas. Laskeudu lattialle.» Matto totteli, mikä hälvensi Abdullaa jäytäneen huolen siitä, että muukalainen oli naapurista kuuluvan äläkän ansiosta onnistunut sanomaan huomaamatta jotakin hänen astuessaan matolle. Abdulla nousi ripeästi seisomaan ja tinkiminen alkoi.

»Voisin ehkä saada kaivettua kukkarostani sataviisikymmentä kultarahaa, mutta enempään en pysty. Ja sekin edellyttää, että käännän rahapussin ympäri ja kalastan esiin saumoihin juuttuneet ropokset.»

»Siinä tapauksessa joudutte hakemaan toisen kukkaronne tai jopa turvautumaan patjaanne piilotettuun varastoon», muukalainen nokitti. »Sen verran voin antautua anteellaisuuteni vietäväksi, että tyydyn neljänsataanyhdeksäänkymmeneenviiteen kultarahaan, vaikken oikeastaan edes luopuisi matosta, ellei tarve sitä kipeästi vaatisi.»

»Saattaisin pystyä puristamaan vielä neljäkymmenviisi kultarahaa vasemman kenkäni pohjasta», Abdulla vastasi. »Ne olen säästänyt hätätilanteiden varalle, ja siinä on koko omaisuuteni kaikessa sääliittävydessään.»

»Tutkikaa siis oikeakin kenkänne», muukalainen vastasi. »Neljänsataaviisikymmentä.»

Ja niin edelleen. Tuntia myöhemmin muukalainen poistui kojusta mukanaan kaksisataakymmenen kultarahaa, ja Abdulla jäi iloitsemaan uudesta hankinnastaan, aidosta – vaikkakin nukkavierusta – taikamatosta. Abdulla ei vielä kään täysin luottanut muukalaisen sanaan. Hänen oli vaikea uskoa, että kukaan, edes vaeltava aavikon asukki joka elää vähästä, luopuisi oikeasta lentävästä matosta alle neljänsadan kultarahan. Oli se kuinka kulunut tahansa. Matto oli korvaamaton – tai ainakin parempi kuin kameli, koska sitä ei tarvinnut syöttää – ja hyvä kameli maksoi vähintään neljänsataaviisikymmentä kultarahaa.

Jossakin oli nyt koira haudattuna. Siitä Abdullan mieleen tuli huijaus, josta hän oli kerran kuullut. Se onnistui parhaiten koiran tai hevosen avulla. Siinä kauppamies myy luottavaiselle maanviljelijälle tai metsämiehelle ensiluokkaisen eläimen ällistyttävän alhaiseen hintaan ja selittää että vain se voi pelastaa hänet nälkäkuolemalta. Tyytyväinen maamies (tai metsästäjä) panee hevosen yöksi talliin (tai koiran koppiin). Aamulla eläin on kadonnut, sillä se on opetettu pyristelemään irti lieastaan (tai kaulapannastaan) ja palaamaan omistajansa luo yön pimeydessä. Abdulla arveli, että temppu voitiin opettaa myös riittävän tottelevaiselle matolle. Siispä hän kääri maton hyvin huolellisesti kattoa kannattavan tolpan ympärille ennen lähtöään ja sitoi sen ympärille kokonaisen narukerän, kiersi ja kiersi, ja solmi lopulta narun pään yhteen seinän juuressa olevista rautavaarnoista.

»Luulisin että joudut toteamaan karkaamisen vaikeaksi», hän sanoi matolle ja meni ulos katsomaan, mitä ruokakojulla oli tapahtunut.

Koju oli taas hiljainen ja siisti. Jamal istui tiskillä ja halasi murheellisena koiraansa.

»Mitä tapahtui?» Abdulla kysyi.

»Varastelevat pojat kaatoivat kaiken mustekalani maa-han», Jamal sanoi. »Koko päivän myynti valuu hiekkaan. Noin vain!»

Abdulla oli niin tyytyväinen tekemäänsä kauppaan, että antoi Jamalille kaksi hopearahaa, jotta tämä voisi ostaa lisää mustekalaa. Jamal itki kiitollisuudesta ja syleili Abdullaa. Jamal in koirakin nuoli Abdullan kättä sen sijaan että olisi purrut häntä. Abdulla hymyili. Elämä hymyili. Hän lähti vihellell en etsimään jotakin hyvää syötävää päivälliseksi, ja koira jäi vahtimaan hänen kojuaan.

Kun ilta värjäsi Zanzibin kupolien ja minareettien takana hohtavan taivaan punaiseksi, Abdulla palasi takaisin. Hän vihelteli edelleen ja hänen päänsä oli täynnä suunnitelmia siitä, miten hän myisi maton itselleen sulttaanille erittäin suurta summaa vastaan. Matto oli täsmälleen siinä, mihin hän sen oli jättänyt. Vai olisiko sittenkin parempi lähestyä suurvisiiriä, hän mietti peseytyessään. Ehdottaa visiirille, että tämä voisi lahjoittaa maton sulttaanille. Siinä tapauksessa hän voisi pyytää vieläkin suurempaa summaa. Kun Abdulla pohti maton mittaamattoman suurta arvoa, tarina lieastaan karkaamaan opetetusta hevosesta alkoi taas vaivata häntä. Yöpaitaan pukeutuessaan hän kuvitteli mielessään, miten matto kiemurtelisi irti köydestä. Matto oli vanha ja taipuisa. Se oli luultavasti koulutettu äärimmäisen tarkkaan. Ei ollut epäilystäkään siitä, etteikö se pääsisi irti narusta. Ja vaikkei pääsisikään, hän oli varma, ettei saisi nukuttua koko yönä silmäntäyttäkään.

Lopulta hän leikkasi narun varovasti pois ja asetti maton pinoon, jossa säilytti arvokkaimpia mattojaan. Hän nukkui aina niiden päällä. Sitten hän pani yömyssyn päähänsä – ilman sitä ei pärjännyt, sillä aavikolta puhaltava kylmä tuuli pääsi sisään teltan raoista – veti peiton korviin, sammutti lampun ja nukkui.

»En ole sanonut, että toteuttamistani toiveista seuraa kenellekään mitään hyvää», henki sanoi. »Itse asiassa olen vannonut, että niistä aiheutuu aina mahdollisimman paljon ikävyyksiä.»

Abdulla on vaatimaton mattokauppias, mutta päivän-
unissaan hän on prinssi, joka unelmoi prinsessasta. Sitten
Abdullalle myydään lentävä matto, joka vie hänet ihanan
Kuunsirpinkukan luo. Nuorenmiehen haaveet alkavat
käydä toteen.

Mutta ilkeä džinni sieppaa Kuunsirpinkukan ja kiidättää
hänet mukanaan maan ääriin. Abdulla päättää pelastaa
rakkaansa – kunhan vain ensin karistaa verenhimoiset
takaa-ajajat kannoiltaan ja löytää tytön. Mutta onko matto-
kauppiaalla mitään onnistumisen mahdollisuuksia, kun apuna
ovat vain ynseä pullonhenki ja oikutteleva taikamatto?

Leijuva linna on taikuutta tihkuva tuhannen ja yhden
yön tarina, joka sijoittuu samaan maailmaan kuin
Ghibli-elokuvanakin tunnettu *Liikkuva linna*.
Itsenäinen kertomus jatkaa kolmiosaista
Howlin maailma -sarjaa.

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-52529-6